

čeli novo s činom cesarske velikodušnosti, da namreč sprejme Vaše Velikanstvo naš predlog, da bi se med vojskujočimi se državami izmenjali tisti vojni ujetniki, ki so v bodoče za vojaško službo nesposobni.

Njih Velikanstvo naš cesar je odgovoril na papeževo brzojavko dne 1. januarja sledeče: Globoko ginjen od čustva krščanske ljubezni do bližnjega, ki so dale povod Vaši Svetosti za velikodušni predlog, da bi se izmenjali za nadaljno vojaško službo nesposobni vojni ujetniki, sem brzojavno zaukazal mojemu poslaniku pri sv. stolici v Rimu, naj sporoči kardinalu-državnemu tajniku, da se moja vlada strinja na čeloma prav iz srca s tem ljubezni polnim predlogom ter da bo čim prej stopila v pogajanja z državami, ki pridejo v poštev, da se predlog Vaše Svetosti dejanski izvrši.

Izmenjava težkoraženih vojnih ujetnikov.

Berolinskemu listu „Lokalanzeiger“ se poroča iz Geneve: Mesto Geneve bo določeno kot sred šče za izmenjavo ujetnikov, ki so za vojaško službo nesposobni. Prvi vlaki se že pričakujejo v teku enega meseca. Med Nemčijo in Anglijo je po poročilu lista „Frankfurter Zeitung“ prišlo baje že do tozadevnega sporazuma. Svica je prevzela posredovanje. Med Francijo trajajo pogajanja dalje. To je velik uspeh papeževe politike.

Bolgarija in Rumunija nočeta z Rusijo.

Sedaj tudi ruska javnost priznava, da dolgotrajna snubitev pri Bolgariji in Rumuniji ni imela nobenega uspeha. Bolgarija čaka še ugoden trenutek, da si vzame Macedonijo in pri tem bi jo rusko prijateljstvo samo oviralo lahko. Rumunija pa savi večje zaupanje na svojo zvezo z Italijo, kakor pa na prijateljstvo z Rusijo, o kateri tudi v Rumuniji ne upajo več tako splošno kot začetkoma, da bo zmigala. Med Rumunijo in Bolgarijo vlada prijateljsko razmerje. Sodi se, da je Rumunija dovolila Bolgariji, vzeti si Macedonijo, le v stari Srbiji ne sme prodirati. Razmerje Grčije do Rumunije in Bolgarije postaja vedno hladnejše. Ravnanje Grčije proti Avstriji pa naravnost vpije do neba po masčevanju. Vsa Avstrija bi bila vesela, ako se nam kedar posreči vzeti za hrbtnim Grkom Solun, da vsaj nekoliko kaznujemo njihovo sovraštvo.

Japonci ne pridejo.

Lsti poročajo iz Tokia:

Na merodajnem mestu se označujejo vse vesti, da bi se odposlale japonske čete na evropska bojišča in da bi služili japonski častniki pri ruski artileriji na Poljskem, kot napačne. Japonski častniki so samo kot vojaški gostje navzoči pri ruski armadi. Japonska se je udeležila vojske, da izpolni svojo zavezniško dolžnost napram Angliji, ki ji je naložilo edino sodelovanje za interese na Daljnem vzhodu, ne pa na evropskih bojiščih. Japonske čete ne bodo služile za dnino v Evropi. Ker je sedaj Kiaučau v japonskih rokah in nemške ladje v Tihem in Atlantskem morju uničene, oziroma razorožene, je vloga Japonske v vojski izvršena. Japonska sedaj mirno in potrpežljivo čaka konca splošne vojske.

Razne novice.

Naročajte „Slovenskega Gospodarja“.

„Slovenski Gospodar“ je zdaj najbolj razširjen slovenski list na Štajerskem. Taka se ga vsak teden 18000 izvodov. V zadnjih treh mesecih je pridobil nad 4000 naročnikov. To je najbolj dokaz, kako priljubljen je „Slovenski Gospodar“. Zato pa, somisljeniki na delo, da se ob novem letu zviša število na 20000! Priporočajte vsod naš list. „Slovenski Gospodar“ stane celo leto 4 K, pol leta 2 K, četrt leta 1 K; za Nemčijo stane celo leto 6 K; za Ameriko pa 8 K. Položnice in nakaznice naj se natančno tako izpolnijo, kakor je opisano na kolektarju, ki smo ga svoj čas priložili „Slovenskemu Gospodarju“. Ne pozabite napisati, ali ste nov, ali star naročnik!!

* Najsvetejšemu Sreču! Meseca junija 1899 se je ves katoliški svet posvetil Jezusovemu Sreču. K temu velikemu in osrečevalnemu činu ga je vspodbudil papež Leon XIII., ki je v ta namen dne 25. maja 1899 izdal o najsvetejšem Sreču prelepo okrožnico. V tej proslavlja najsvetejše Srce kot znamenje zmage in miru s temi besedami: „Ko je v prvih časih krščanstva vzdihovala Cerkev pod jarmom cesarjev, se je na nebu prikazal mlademu cesarju Konstantinu sveti križ kot znamenje in obenem kot vzrok velike zmage. Pred našimi očmi glejte drugo, srečo obetajoče božje znamenje: najsvetejše Srce Jezusovo, nad katerim se vzdiga križ, ki se blišči v plamenu ljubezni. Vanj moramo staviti vse svoje upanje; od njega moramo izprositi in pričakovati zveličanja sveta.“ Ob zatonu preteklega stoletja so bile zapisane te besede. Njihova veljava se ni samo ohranila dosedaj, temveč je v

današnjih dneh narasla, se razširila in povečala. Evropa ječi pod jarmom vojske. V teh težkih dneh blšči in žari pred našimi očmi kot edino, srečo in zmago obetajoče znamenje, Gospodovo Srce. Zatečimo se k njemu v duhu pokore in zadostitve. Vojskin čas je spokorni čas. Dajmo najsvetejšemu Sreču zadoščenje za greh. Zakaj iz greha se je porodila svetovna vojska. Stavimo v to božanstveno znamenje miru vse svoje upanje. Srce Jezusovo bo, kakor molimo v njegovih litanijah, naš mir in naša sprava. Naj brani in vodi do zmage našega cesarja, njegovo junaško armado in našo domovino! Gospodovemu sreču, ki je bogato za vse, ki ga kličejo, priporočamo tudi prav iz srca svoj majhen in bedenslovenski narod. Drugi slovenski katoliški shod v Ljubljani leta 1900 je postavil na čelo vsem drugim resolucijam ta prvi sklep: „Slovensko ljudstvo, zbrano ob koncu 19. stoletja na drugem slovenskem katoliškem shodu, se klanja Kristusu, nesmrtnemu kralju vseh vekov, in se posvečuje v XX. stoletju njegovemu presv. Sreču.“ Prihodnjo nedeljo, dne 10. januarja, se bo v naši škofiji ta posvetitev obnovila. Stariši bodo najsvetejšemu Sreču izročili sebe in svoje otroke, možje in žene poleg sebe tudi zakonskega druga. Mladina in otroci bodo svoja mlada in iskra srca poklonili v dar Zveličarjevemu Sreču. Posebno plantiča bo molitev, s katero bodo domači na bojišču vojskujoče se svoje, mladeniče in može, izročili najsvetejšemu Sreču. Ves narod bo prihodnjo nedeljo posvečen Gospodovemu sreču. Srce našega naroda bo naslednjo nedeljo utripalo ob Zveličarjevem sreču. Presveto Srce bodi kralj in središče naših src! Ti, ki si zveličanje v tebe upajočih, sprejmi in otni naš narod! Doslej Ti je bil zvest, zanaprej bo ves Tvoj. Sprejmi v svojo zaščito tudi vse naše krščanske organizacije, da jih ne zatre časa nevarnost in pogibel. Pod svoje varstvo vzemi naše katoliško časopisje, ki je in bo iz Tebe črpalo svojega duha, svojo moč in ljubezen!

„Sliši nas, nebes Gospod,
varuj Ti slovenski rod.
Naj ljubezni Tvoje vzgan
bo na veke Tebi vdan.
Pomočnik mu vedno bodi,
ga do prave sreče vodi!“

* Novoletni sprejem pri škofu. Na novega leta dan 1915 so se našemu g. knezoškofu poklonili zastopniki raznih katoliških društev in mnogoteri odlični posamezniki ter so jim z novoletnimi čestitkami izrazili svojo vdanost in spoštovanje. Ob 11. uri dopoldne je bila sprejeta mariborska duhovščina. V njenem imenu so g. stolni prost v daljšem nagovoru želeli Nadpastirju moči in blagoslovu za nadaljnje truda in odgovornosti polno delo. Gospod knezoškof so odgovarjal omeniti najprej žalost, pa tudi vesele dogodke starega leta, v katerem se je v naši škofiji prav vsled grozne vojske v duhovnem oziru zgodilo mnogo koristnega, svetega in dobrega. Potem so opominjali, da se naj pri vsem, kar bo prišlo novo leto, bodisi žalostno ali veselo, v dajo v voljo božjo, brez katere se nič ne zgodi. Zlasti naj nam vsi dogodki služijo v to, da bomo posvečevali — samega sebe z zvestim izpolnjevanjem stvarniških dolžnosti, bližnjega pa s tem, da ga bomo odvrčali od hudega in vodili k dobremu. To namreč je volja božja, vaše posvečenje. (I. Tes. 4, 3). — Nato so gospod knezoškof še tudi izrekli svojo zahvalo vsem, ki so se jih ob 25letnici škofovanja navzle odpovedi zunanjih slovesnosti vendar spominjali v čestitkah in v molitvah, ali pa so prispevali k dragocenim, jim izročenim darovom, nadalje so izpodbujali duhovnike k slovestnemu delu ter končno podelili vsej duhovščini nadpastirski blagoslov. — Bog daj, da bi bilo leto 1915 leto blagoslova in miru!

* O našem cesarju. „Nationalzeitung“ iz Berolina objavlja razgovor njenega sotrudnika s članom naše cesarske hiše, nadvojvodo Franc Salvatorjem o organizaciji bolniške postrežbe. Tekom razgovora je dejal nadvojvoda: Vladar se počuti izvrstno. Res, prav čudno! Tek ima izvrsten in sploh je zdravje vladarjevo boljše nego kdaj. Od 4. ure zjutraj sedi za mizo kakor poprej in rešuje vladarske posle. Vladar je samoobsebi umevno resen, vendar pa tako miren in tako trdno zaupa v Boga in zmago, da je res čudovito. „Mi moramo vstrajati“, pravi cesar, „in bomo tudi z božjo pomočjo vstrajali.“

* Darovi za vojaško božičnico naših domačih polkov. „Vojaški dan“ na Štajerskem imel je izvanredno ugoden uspeh. Svota 200.000 K, ki je preostala pri nakupu darov za vojaško božičnico se bo uporabila za podporo vdov, sirot in invalidov 3. armadnega zbora. Darovi, ki jih je nakupil štajerski odbor, kateremu je predsedoval lastnik gradu Vurberg pri Ptuj, grof Maks Herberstein, in so bili pomnoženi z darovi graškega c. k. namestništva, graškega „jesenskega sejma“, darov iz Spodnje Štajerske, Kranjske, Koroške in Primorske, so se spravili v 35 železniških vozov. Ko je vlak z darovi došel na končno postajo pred Karpat, so spravili vse blago v 15 avtomobilih, kateri so zarezljali darove v bojno črto k našim polkom. Odpravo darov na bojišče so vodili posebni vojniki in drugi pooblaščenči. Pot je bila za avtomobile posebno težavna, ker so bile ceste na bojišču vsled slabega vremena v skrajno slabem stanju. Kljub temu se je posrečilo, da so prišli božični darovi še pravočasno na bojišče. Predmeti zoper mraz, ki se niso rabili, so se na željo vojaških poveljnikov shranili v posebno skladišča za čas, ko bo nastopilo zopet bolj mrzlo vreme. Udeleženci, ki so spremljali vlak, so imeli priliko, da so videli del bojišča v Karpatih, kjer je sovražnik razdril mostove, podrl hiše in oropal tr-

govine. Vsi udeleženci so občudovali vzoren red, ki je vladal pri vseh vojaških oddelkih, vstrajnost in velikansko podvzetost naših čet. Čudili so se, kako dobro čete izgledajo. Posebno priznanje zaslužijo naši črnovojniki in rezervni častniki, kar priznavajo tudi vsi aktivni častniki. Junaštvo našega 3. armadnega zbora zasluži v sedanji vojski posebno častno mesto. Velikanska je bila naloga, katero je naš armadni zbor vršil v nekaterih bitkah in je svoje najsikrajnejše sile izpostavil v lutih borbah za brambo domovine.

* Odlikovanja pri naših domačih polkih. Z redom železne krone III. razreda za junaško zadržanje pred sovražnikom sta odlikovana podpolkovnik Franc Hoser 47. pešpolka, služboječ pri 87. pešpolku, in stotnik Viljem Mediens 87. pešpolka. — Z vojaškim zaslužnim križcem z vojnim okrasom stotnika Anton Kos in Rudolf Schnitzler, oba pri 87. pešpolku, in nadporočnik Karol vitez Koepf 87. pešpolka. — Z duhovniškim zaslužnim križcem II. razreda na belo-rudečem traku vojni kurati dr. Franc Kulovec 17. pešpolka, Bazilij Pelech 89. pešpolka in Jožef Gasser 4. pešpolka. — Cesarsko pohvalno priznanje so prejeli: poročnik v rezervi dr. Karol Erich 87. pešpolka in polkovni zdravnik 87. pešpolka dr. Jurij Kressak ter stotnik Adolf Vodopivec 47. pešpolka. — S srebrno kolajno II. razreda za hrabrost so odlikovani: praporščak Rudolf Bilzer, nadognjičar Karol Steiner, četovodja Janez Starzacher, rezervni četovodja Frano Lešnik, korporal-tit, četovodja Brumen Palme, korporali: Valentin Arrich, Ignac Lindbichler, rezervni korporal Vaclav Schichor, nadtopničar Janez Peturnik, topničarji Janez Krammer, R. Osterc, rezervni topničarji Anton Dočl in Ljudovik Novak, vsi od 13. gorskega topničarskega polka, ter Franc Pollak, stražmojster od 5. dragonskega polka. — S srebrno kolajno I. razreda za hrabrost so pa bili odlikovani: narednik Janez Leskošek, orožni mojster Janez Srebotnik, četovodje Franc Kasba, Franc Leskošek, Martin Podvican, Franc Wagner, rezervni četovodja J. Juricčan, korporala Angelo Mian in Jakob Šturbej, vsi od 87. pešpolka. — S srebrno kolajno II. razreda za izkazano hrabrost so bili odlikovani: narednik Jožef Strelec, četovodje Martin Fras, Anton Sikošek, Janez Smalich, Jožef Urbanec in Jožef Zel, korporala Jakob Plejšek in Franc Vrtič, frajtariji Franc Gersak, Šimon Hren in Jožef Kragl ter pešec Anton Kunšek, vsi od 87. pešpolka. — Pohvalno priznanje so prejeli: od vrhovnega poveljstva balkanske armade v priznanje hrabrega zadržanja pred sovražnikom: štabni narednik Franc Urh, narednik Franc Rajovec, četovodje Martin Bočko, Franc Emeršič, Janez Ilias, A. Spindler, četovodje v rezervi Jožef Kaučič, Alojzij Rakuša, korporali Janez Avšec, Anton Deželak, Jurij Ferlin, Maksimilijan Habinec, Šimon Mečnik, Rudolf Lesjak, Jurij Sekirnik, Janez Tkalcich, Fran Vidrih, Martin Žuraj, frajtariji Fogel, Franc Pavlič, Franc Rusker, Jožef Skarlovnik, pešci Martin Belšak, Peter Kancin, Anton Pesko, Matija Vraz, Alojzij Žabar in trobentač Jožef Koneč, vsi od 87. pešpolka. — S srebrno kolajno I. razreda za izkazano hrabrost je bil odlikovan narednik 26. domobranskega pešpolka Alojzij Povelar.

* C. g. Januš Golec, kurat na bojišču, ki je bil zavoljo svoje hrabrosti in požrtvovalnosti odlikovan, je č. g. Ur. Hohnjecu pisal dopisnico, na kateri piše: „Hvala za častitke. Vesele praznike in novo leto vsem častitim gospodom. Rana mi je zacelila. Nas muči slabo vreme in uši.“

* Vojni kurat Pavel Zagar, sedaj v Karpatih, piše dne 27. dec. l. l. svoemu bratu: Dne 24. decembra smo se začeli umikati pri Dukla-Jaslo, najbrž, da bi zvalili Ruso v Karpate, kjer jo dobijo Rusi mnogokrat prav pošteno po grbi. Na sveto noč smo imeli v nekem gradu polnočnice in dopoldne še dve sv. masi. Tičimo v veliki šoli in spimo na trdih skopih. Edlo dobro je, da imamo kariva dovolj Gospod Franc Kompelšek, kurat, si je zlomil levo roko, ker je padel s konjem vred. V 4 tednih je zdrav, sicer je pa še zmirom dobre volje.

* Z gališkega bojišča je pisal g. profesor Janez Ev. Kociper, c. in k. vojni kurat (dežel. nobramb. pešp. 26. vojna posta št. 48) dne 19. decembra 1914: „Ekselencia, premišljivi knezoškof! Iz severnega bojišča, iz prav kočljivoga in opasnega položaja, daleč od vsakega prometa, si vdano podpisani usoja, želeli vesele božične praznike in srečno, milostno polno novo leto, ki nam naj prinese zaželen mir!“ — Dopisnica je došla v Maribor šele 4. januarja 1915.

* Junaški slovenski dragonci. „Reichspost“ poroča: Patrulja 5. dragonskega (našega domačega) polka, sestojeca iz štirih mož pod vodstvom poročnika Gratzyja pl. Wardengga, je naskočila močno rusko predstražo ter ujela 43 Rusov, ne da bi sama trpela kakoršnokoli škodo.

* To so Štajerci! Železniški poduradnik iz Si-benika, Karol Seničar, doma s Slovenskega Štajerskega, je odlikovan s srebrno kolajno I. razreda za hrabrost. Seničar je namreč sredi najljutejšega sovražnega ognja namestil v bosenski Rači telefonsko zvezo in jo hrabro branil pred močnejšim nasprotnikom.

* Pet sinov v vojsko je poslal kmečki posestnik A. Povše iz Brnice pri Hrastniku. Od teh je že eden mrtev in najmlajši (Pavel) ujet v Nišu na Srbskem. Ostali trije se še baje dobro drže.

* Zdrava in čvrsta sta še na severnem bojišču Alojz Stuhec, doma iz Stare vasi na Murskem polju,

* **Zdrava in čvrsta sta se na severnem bojišču** Alojz Stuhec, doma iz Stare vasi na Murskem polju, ter Lovro Vamberger, doma iz Mursčaka pri Kapeli. Imenovana pošiljata znancem bojišne ter novoletne pozdrave in si naročata „Slovenskega Gospodarja“ in „Stražo“.

* **„Čeravno puške pokajo, Slovenci se ne ustrašimo.“** Tako piše črnovojnik, doma od Sv. Križa nad Mariborom, svoji dobrotnici, ko se poslavlja od doma in se pripravlja na vojsko. Črnovojnik izlil je svoje misli ob slovesu v ktiče in jih poslal domov. Žal, da radi pomanjkanja prostora pesmi ne moremo objaviti. Iz nje odseva, da se slovenski korenjaki ne bojijo, iti v hudi zimi borit se za dom in cesarja zoper mnogo močnejšega sovražnika.

* **Dušo mrzlo bom ogreval.** Pismo, pisano od vojaka Matjaža Magdiča iz Mekotnjaka pri Ljutomeru, ki je v ruskem ujetništvu v mestu Kovrov: Prav prisrčno Vas pozdravlja tisti, na katerega mislite, da ga krije že črna zemlja ruska. Dragi moji! Zadel me je dne 21. novembra, ob pol devetih jutraj ruska krogla na glavi in za las je manjkalo, da me ni ubilo. Krogla je priletela po bradi proti prsom. Vendar mi druga ni storila, kakor meso mi je do kosti presekal. Čudno se mi je zdelo, da me ni ubilo, ker je imela krogla proti mojim prsom ravno smer. Bil sem pač z božjo pomočjo obvarovan. Najhujše mi je to, da sem bil ravno med tem časom ujet in sem sedaj ruski ujetnik v mestu Kovrov. Ljubi stariši! Želim Vam pa vsem skupaj vesele božične praznike, da bi jih zadovoljni obhajali. Želim Vam tudi srečno in veselo novo leto, da bi Vam prineslo blagoslov, nam pa kakšno olajšanje ali odrešenje. Jaz sem še drugače popolnoma zdrav. Upajte tudi z menoj, kakor tudi jaz upam prestati vse križe in težave in enkrat neka boljšega doživeti; če ne na tem svetu, pa nad zvezdami, kjer je vsega trpljenja konec. — Otožno bom popeval, — Dokler ne poči to srce; — Jim dušo mrzlo bom ogreval — In sebi bom hladil gorje. — Še enkrat srčne pozdrave od mene čez daljne hribe Vam in pa vsem znancem!

* **Najmlajši vojak naše armade.** Ogrski dopisniški urajl poroča iz Prage: Najmlajši vojak naše armade spada k garniziji v Hebu. Fant je star 14 let in se je javil prostovoljno pri graškem 3. domobranskem pešpolku. Po izvežbanju je odšel s polkom na bojišče, se udeležil bitke pri Grodeklu in se pozneje ob prvem obleganju Przemysla odlikoval tako, da je bil imenovan za podčastnika. Z bajonetnim vbodom na levi roki in šrapnelnim strelom v levi nogi so prepeljali mladega vojaka v bolnišnico v Hebu in ga, dokler popolnoma ne okreva, dodelili tamošnji garniziji.

* **Gospodična desetnik.** Na dunajskem kolodvoru je pred nekaj dnevi vzbudila splošno pozornost deklica, ki je prišla z južnega bojišča. Deklica je bila v vojaški vojni bluzi in s čepico naših vojakov. Bila je 27letna na južnem bojišču splošno znana Marija Bognarjeva. Na južnem bojišču je v bojni vrsti oskrbovala ranjene vojake in jih prepeljevala na obvezovališče. Vsled velikih zaslug je dobila naslov čast desetnika. Gospodična Bognarjeva je bila trikrat ranjena.

* **Zenske kot špioni.** Uradno se razglasa: Javnost se opozarja, da uporablja sovražno inozemstvo pogosto za ogleduško službo na železnicah brez kakkega spremstva potujoče, navidezno popolnoma nesumljive ženske. Take ogleduhinje, večkrat mlade, lepe in elegantno oblečene osebe, se prikrivajo med vožnjo po železnici do vojaških krdel, poizkušajo doganiti, odkod prihajajo in kam so namenjena, h katerim oddelkom spadajo in v koliko je nadomestno moštvo izurjeno, izkratka poizkušajo nabrati raznovrstne vojaške poizvedbe, kojih izdajanje zamore imeti za lastno vojsko najškodljivjše posledice. Povdarja se, da je podajanje katerikoli si bode vojaških podatkov nepoklicanim prepovedano, da se pred neprevидnim govorjenjem vprico neznancev svari in da je brezpozgojna dolžnost vsakega, naj bo vojak ali ne, sumljive osebe takoj ovaditi (poveljstvu železniške postaje, železniškemu osoblju, policijskim organom), oziroma tem osebam — če bi hotele pobegniti — beg zapriniti in najbližji civilni ali vojaški oblasti izročiti.

* **Strašno bojno orožje.** Norveški inženir Aasen je baje znašel strašno bojno pripravo, ki bo lahko igrala v vojni jako važno ulogo. Možje je, da ta stroj vojne celo popolnoma prepreči. Pripravo je mogoče čisto lahko prenesti na veliko daljavo in jo umestiti povsod v zemlji. Električen tok jo spravi v delovanje. Za ta stroj je Aasen iznašel tudi posebno razpočilno snov, strašnejšo kot dinamit ali nitroglicerina. Izstreljeni projektili usmrte vse okrog sebe in tudi, če so leteli na oddaljenost 400 m, imajo toliko moči, da ubijejo človeka. Stroj, ki ni posebno velik, puške ne morejo uničiti. Ako bi prišla armada blizu, je treba spočiti električen tok in stroji bi začeli delovati. Cela armada v krogu 600 m bi mogla biti pobita, ako bi se približala mestu, kjer je postavljenih dvoje ali troje takih aparatov. Tajno je še doslej, kako je bila iznajdba izgotovljena. V uporabo bo dana samo Norveški. Francoski mehaniki in inženirji so poskušali stroj jako podrobno, toda na ti niso mogli, kako je sestavljen. Iznajditelj je izjavil, da sme biti stroj več let v zemlji in da ga je mogoče uporabiti kadarkoli.

* **Snežen plaz zasul 7 italijanskih vojakov.** Iz Milana se poroča, da je v nedeljo, dne 3. januarja, jutraj ob avstrijski meji blizu mesta Tonzetta v italijanski pokrajini Vicenza sneženi plaz zasul šest italijanskih vojakov in enega častnika. Mrtičev niso

mogli izkopati.

* **Kolera.** Uradno se poroča, da sta se v ponedeljek, dne 4. januarja, pojavila v Celju dva slučaja kolere. Zbolele so osebe, ki so se vrnile z bojišča.

* **Ceneja vožnja za osebe, ki obiskujejo ranjence.** Kakor zna o, je c. kr. železniško ministrstvo dovolilo sorodnikom, ki bi hoče obiskati svoje, v vojni ranjene ali obolele sorodnike, pri vožnji po železnici 50% popusta. K tej naredbi je pojasnil, da velja le za one ranjence in obolele avstrijske bojovnike, ki se zdravijo v teritoriju avstrijske ali nemške države. To velja tudi za sorodnike, ki bi se hoteli udeležiti v teh državah pogreba svojcev. K sorodnikom so všteti tudi zaročenke (neveste) obolelih, ranjenih in umrlih vojaških oseb. Istotako imajo pravico do 50% popusta vožnje vse ote ženske, ki dokazujejo, da nameravajo kakoga obolelega ali ranjenega avstro-ogrškega vojaka obiskati z namenom, da se tam naglo poroče.

* **Povišanje cene suknin.** Zveza nemških veletrgovcev s suknom poviša od dne 10. januarja nadalje cene suknin za vsaj 10%.

* **Mala Nedelja pri Ljutomeru.** V ruskem ujetništvu se nahaja posestnik Lovrenc Spindler, načelnik tukajšnje podružnice štajerske kmetijske družbe. Kot deseti k 87. pešpolka se je bojeval proti Rusom.

* **Gorja Gorica pri Crkoveh.** V pretečenem tednu je umrl tukaj po kratki bolezni dober in blag mož Jožef Celofiga. Bil je skozi več let naročnik in prijatelj „Slovenskega Gospodarja“. Mož je prestal mnogo gorja in bridkosti v življenju. Preteklo leto so si v vojni, se tort za domovino in cesarja trije njegovi sinovi in 2 zeta. Stirje so bili že ranjeni, a eden je še zdrav. Pri cerkvi in na pokopališču so mu zapel cerkveni pevci dve žalostinki: Svet naj mi več na luč: Vidimo v raju večerem se nad zvezdami.

* **Prihova.** Dne 29. dec. je sušica pokosila 24-letno ženo Marijo Matko, ki se je še le v februarju 1914 poročila s cestarjem Alojzijem Matko. Zadnji je v boju proti Rusom že od začetka vojske. — Bog ga tolaži!

* **Prihova.** Nekateri naši vojaki še niso bili — hvala Bogu — nič ranjeni. Drugi so pa že ozdraveli in šli so v boj. Ujet je Rukovnik iz Verholi, ki se nahaja v Elabugi na Ruskem. Junaške smrti za domovino sta umrli Brglez iz Jermen in Gaštar Fijavž iz Dobro e.

* **Verholje pri Konjicah.** Izmed 35 poljskih begunccev jih je 25 grško-katolikov, 9 pa rimsko-katolikov.

* **Konjice.** Zdrava kri — junaški hrlec. Posestnik v Novinski št. 11 Franč Arbeiter in Marija roj. Železniger, p.d.m. Derinka, imata 5 fantov-sinov, ki so vsi v vojski: Franč, Anton in Jožef so v Galiciji, Alojzij je v ranjen v Srbiji in je zdaj v bolnišnici, najmlajši Jurij pa je pri tovarniških v Belgiji. Tudi dva Derinkova zeta sta v slavni avstrijski armadi. Čast taki slovenski hiši!

* **Celje.** Na Miklavškem hribu pri Celju je umrla gospa Marija Boha, bišna posestnica, v 59. letu starosti. — V soboto je došel s severnega bojišča transport 348 ranjencev. Spravili so jih v razne celjske bolnišnice.

* **Celje.** V petek, dne 1. januarja, ob 9. uri je bil na tukajšnjem kolodvoru zaposlen železniški uslužbenec Iganc Šupančič s premikanjem železnih vov. Pri tem je pa prišel tako nesrečno pod kolesa železniškega voza, da mu je otrgalo obe nogi in pa glavo. Bil je pri priči mrtve.

* **Iz Jurklostra.** Čejem na Laškem dne 31. decembra se je izborni obnesel. Znan živinorejec v Jurklostru je na svojem posestvu v lastnem blevu odgojil vole, katere je prodal na tem seimu za 1400 K.

* **Občina Smolinci** je do sedaj nabrala za avstrijski Ruk deči križ 16 K 47 v, in iz blagajne 4 K, skupaj vpostala torej 20 K 47 v. Iskrena zahvala vsem občanom, ki so pobirali in darovali za avstrijski Ruk deči križ in za naše slovenske vojake! Vse za vero, dom, cesarja!

* **Za vojaško božičnico.** Miloš Smid, Solčava, poslal 90 K, nabrala Jerca Vrnik od mladeniške in dekliške Marijine družbe. Hvala!

* **Pogrešajo se:** Franc Hanžekovič, vojak 26. domobranskega pešpolka, 4. stotnije, vojna pošta št. 48, se pogreša že od 29. septembra. Če kdo kaj ve o njem, naj poroča Jožef Hanžekovič v Fohndorfu št. 218, Gornje-Stajersko. Na isti naslov naj se tudi poroča, če kdo kaj ve o Jožefu Vinder, pešcu 31. pešpolka. Pogreša se že od 9. oktobra. — Pogreša se Iv. Pregl, pešec 87. pešpolka, 11. stotnije. Zadnji je pisal 24. avgusta. Kdor kaj ve o njem, naj blagovoli to sporočiti neformalno na naslov: R. Ivanuš, Struge pri Dobrempolju, Kranjsko. — Pogreša se Anton Krnjčjek, infanterist 87. pešpolka, 2. stotnije, vojna pošta št. 73. Ako kdo ve kaj o njem, kje da se nahaja, se uljudno prosi, da to sporoči njegovi sestri Tereziji Krnjčjek, Razbor pri Slovenjgradcu. — S severnega bojišča se pogreša že od 26. avgusta Rok Božič, infanterist 87. pešpolka, 7. stotnije. Tovarši, ki morda kaj vedo o njem, se prosijo, da to blagovoli naznaniti njegovemu očetu: Matija Božič, Salinci, pošta Križevci pri Ljutomeru. — Že od 25. avgusta se s severnega bojišča pogreša Jurij Gril, rezervni infanterist 47. pešpolka, 12. stotnije, vojna pošta št. 73. Mogoče da zna kateri njegovih tovarišev, kaj se je z njim zgodilo. Prosim uljudno, naj mi sporoča: Uršula Gril, Ptujška cesta št. 85, pri Mariboru. Vse stroške mu dragevolje povrnem. — Jožef Vrtič v Selcih, župnika Sv. Rupert v Slov. gor., infanterist 87. pešpolka, 7. stotnije, vojna pošta št. 73, se pogreša. Če je komu kaj znano od njega, naj naznaniti Mariji Vrtič v Selcih, pošta Sv. Lenart v Slov. gor. — Pogreša se Jurij Leskovar, pešpolk št. 47, 4. stotnije, vojna pošta št. 73, doma od Sv. Martina na Pohorju. Ker se o njem nič več ne sliši že od 3. septembra, se prosijo njegovi vojni tovariši, če kaj vedo o njem, naj to naznanijo njegovim ženi Mariji Leskovar v Kalbi, pošta Slov. Bistrica. — Kje se nahaja Franc Cesar, vojak 87. pešpolka, 4. stotnije, doma iz Novecerkve pri Celju? Odgovor se prosi na naslov: Miha Senegačnik, pošta Vojnik pri Celju. — Kje se nahaja Vincenc Korošec, pešpolk št. 87, 3. stotnije, 4. vol, vojna pošta št. 73? Odgovor na naslov: Ana Korošec, Praceinci, Mala Nedelja. — Pogreša se vojak Ludovik Šrol, pešpolk št. 87, oddelek strojnih pušk št. 3, vojna pošta št. 73, doma v Kuršencih, pošta Mala Nedelja pri Ljutomeru. Bil je dne 26. avgusta v

boju pri Ljovu in od tistega časa ni nobenega poročila več o njem. Prosim njegove tovariše ter sobojevnike, ako je kateremu kaj zanesljivega znano o njegovi usodi, naj blagovoli to sporočiti njegovim materi Mariji Šrol v Kuršencih, pošta Mala Nedelja pri Ljutomeru. — Če kdo kaj ve, kje se nahaja Anton Pačnik, rezervist 87. pešpolka, 14. stotnije, vojna pošta št. 24? Bil je na srbskem bojišču in od septembra ni nobenega poročila več od njega. V vojnih izkazih je, da je ranjen, a na pisma ni nič odgovoril. Če kdo kaj zanesljivega ve o njem, je prosen, da naj to sporoči njegovi ženi Mariji Pačnik, Zeče, pošta Konjice. — Pogreša se prostak 26. domobranskega pešpolka, 8. stotnije, Jožef Senica, vojna pošta št. 48. Tudi ga ni v nobenem seznamu izgub. Če bi mogoče kateri njegovih tovarišev kaj vedel o njem, je lepo prosen, da naznaniti njegovemu očetu Marku Senici, posestniku, Rudnik, pošta Jurkloster.

* **Sv. Marko niže Ptuj.** V nedeljo, dne 10. j. m., popoldne po večeriacah, bo občni zbor Bralnega društva Sv. Marko niže Ptuj v Posojilnici. Udeležite se ga množično!

* **Hoče.** Bralno društvo v Hočah priredi v nedeljo, dne 10. januarja, v društveni sobi tridejansko gledališko igro: „Iz dnevo-v skrbi in žalosti, ali: Po mobilizaciji doma.“ Na vsporedu je: petje, govor, deklamacije in igra. Začetek ob 3. uri popoldne in ob 7. uri zvečer. Vstopnina: sedež 50 v, stojšča 30 v. Ker je čist dohodek namenjen za nakup toplih oblek ubogim vojakom, se vabi na obilno udeležbo. Z ozirom na domoljubni in človekoljubni namen te prireditve se tudi preplačla hvaležno sprejemajo.

* **G. dr. Serravallo,** lekarnar in lastnik firme J. Serravallo v Trstu, je je podaril za vojaške zadeve poleg večjega donarnega zneska 3300 steklenic svojega „Serravallo Kina vina z železom.“ Daroval je tudi za vojaško božičnico 600 l namiznega vina. — Opozarjamo na inserat „Serravallo.“

* **Opozarjamo čitatelje** na inserat „Lysosform.“ Kdor hoče kaj vedeti o uporabi tega izvrstnega razkuževalnega sredstva, naj si naroči knjigo: „Kaj je higijena“, ki se dobi zastonj in poštne prosto pri kemiku C. Hubmann, Dunaj, XX, Petraschgasse 4. (Mosse.)

Ponedeljkova „Straža“ se tudi v novem letu lahko posebej naroči kakor dozdaj. Samo ponedeljkova „Straža“ stane za celo leto 3 K 20 vin., za pol leta 1 K 60 vin., za četrt leta 90 vin. Kdor hoče torej od novega leta naprej dobivati ponedeljkovo „Stražo“, naj pošlje naročnino po položnici „Našega Doma“, ki smo jo nedavno priložili naročnikom ponedeljkove „Straže“. S to položnico se sme sam poslati naročnina na ponedeljkovo „Stražo“. S to položnico se ne sme poslati denar za noben drug namen. Tudi se ne sme poslati naročnina za ponedeljkovo „Stražo“ obenem z naročnino za „Slovenskega Gospodarja“, ker to dela zmešnjavo. Kdor nima položnice, naj pošlje naročnino za ponedeljkovo „Stražo“ po poštini nakaznici na naslov: Upravništvo ponedeljkove „Straže“ v Mariboru, Koroška cesta 5. Na robu nakaznice naj natančno zapiše svoje ime in bivališče ter še pristavi: Ta znesek je za ponedeljkovo „Stražo“. Ako se bode naročnina tako pošiljala, kakor tukaj zahtevamo, potem bo doposiljanje ista redno.

Zadnja poročila, došla v četrtek 7. jan.

Pepeževo delovanje za ujetnike in za mir.

Z veliko spretnostjo je posegel sedanji papež Benedikt XV. v razmere sedanjega časa ter začel razvijati na vse strani blagodejno delovanje. Njegovo prvo prizadevanje, da zavlada na bojiščih o Božiču premirje, sicer ni imelo uspeha, ker sta Rusija in Francija odklonili. Njegov drug predlog, da se izmenjajo ujetniki, ki so postali za nadaljno vojskovanje nesposobni, pa je imel popoln uspeh. Vse vojskujoče se države so privolile. Odgovor našega cesarja prinašamo na 4. strani. Rusija je odgovorila, da je car iz spoštovanja pred papežem sprejel njegov presrčen predlog. Srbski kralj je dal sporočiti, da bo Srbija storila, kar bodo storile druge države. Vsi listi pohvalno omenjajo papeževo delovanje.

Toda papež pripravlja že nova posredovanja, posredovanja za mir. Kakor hitro bo prišlo na katerikoli bojišču do odločitve, bo takoj predlagal prizadetim državam, da se začno pogajati za mir. Stopil je v to svrhu že tudi s predsednikom Severno-ameriških držav, Wilsonom, v zvezo.

Borba med avstrijsko in rusko artilerijo.

Dunaj, dne 6. januarja.

Avstrjski generalni štab uradno razglasa: Borbe v karpatskem gozdnatem pogorju, ki se že več mesecev vršijo z menjajočim uspehom, se nadaljujejo. Ti boji so vojna podvzetja le majhnega obsega in so večkrat ločeni po dolinah, ki ležijo daleč druga od druge. Zadnje dni je sovražnik, ki je dobil novih ojačenj, poskušal v posameznih dolinah ob gornjih tokih karpatskih rek, z napadi pridobiti novega ozemlja.

Na zahodni strani prelaza Ussok in v izhodnih Beskidih vlada mir. Na bojni črti severno in južno od reke Visle se je vršil včeraj artilerijski boj med našimi in Rusi.

V zahodni Galiciji.

V zahodni Galiciji na črti Gorlice-Tarnov in na južnem Rusko-Poljskem ob spodnji Nidi so se dne 5. januarja vršili hudi artilerijski boji. Ker